

La Victòria de la ZAD

Amorós, Miquel

2018

El 17 de gener passat [2018] el primer ministre francès anunciava l'abandó del gran projecte inútil d'aeroport en terres del municipi de Nôtre Dame des Landes.

El goig i l'alegria deslligat entre els resistents de la ZAD, llauradors, ocupants, veïns, amics i simpatitzants, va trobar la seua cúspide clamorosa en la festa del 10 de febrer, data en la qual expirava la Declaració d'Utilitat Pública de l'engendre aeroportuari de Nantes.

Era el moment de celebrar una indiscutible victòria i gaudir d'allò que no succeïx sovint. Per descomptat, tothom sap que la lluita no ha acabat perquè l'Estat no es quedarà parat i procurarà reconquerir el terreny perdut en el futur, amenaçant amb juís pendants, intents d'evacuació, maniobres divisòries i mesures de normalització. No obstant això, les 1650 hectàrees de «bocage», una espècie de paisatge de tancats vius i tanques tradicional de terres atlàntiques, seran preservades, i amb elles els béns comuns, les noves formes de vida i les relacions socials més enllà de la lògica de la mercaderia establides entre els seus habitants.

Els defensors zadistes s'han conjurat a alçar barricades cada vegada que el Poder intente recobrar el territori i a edificar un avenir més lliure entorn d'una Zona Agrícola Alternativa.

El projecte d'aeroport és tan antic com la protesta que sempre li ha acompanyat, però esta va fer un salt qualitatiu en deixar de costat els procediments legalistes i passar a l'ocupació creativa. En l'estiu de 2009 es va popularitzar el nom de ZAD com a «Zona A Defendre» i a partir de llavors la repressió contra els ocupes i habitants es va fer sentir amb força, fins a culminar el 16 d'octubre de 2012 en una «Operació César», desplegament policial que va fracassar estrepitosament i va multiplicar la solidaritat de la població amb la resistència.

Contra vent i marea, els habitants han sabut conciliar els seus interessos, superar les seues divergències i presentar un front unit contra totes les iniciatives anti ZAD de la multinacional VINCI, les forces vives locals, els jutges i les autoritats. Una comunitat de lluita s'ha anat consolidant, secundada per nombrosos comitès dispersos per tota la geografia francesa. De l'una o l'altra forma, al llarg dels anys, la solidaritat s'ha mostrat decisiva en els moments crucials, ocasionant mobilitzacions imponents, i és eixa persistència la que ha obligat l'Estat a retrocedir. La ZAD ha guanyat. L'ocupació més extensa i duradora a Europa s'ha eixit amb la seua.

La lluita contra el projecte accedix a un nou escenari: es tracta ara de conservar i ampliar el llegat de la lluita, desenrotllar infraestructures alternatives, autogestionar un territori alliberat. El fonamental és això: mantindre i reforçar els organismes d'autogovern, defugir els paranys institucionals i resistir les pressions de l'economia de mercat. Comptat i debatut, forjar vincles, establir llaços morals de compromís, cooperació i suport mutu. El que els sociòlegs diuen teixit social. La lluita ha deixat de ser principalment defensiva, per a convertir-se en una acció constructiva basada en relacions no desenvolupistes. S'ha fet prou (xarxes de suport, tallers, horts col·lectius, menjadors, ràdio, llavors...) però queda molt per fer.

També es tracta d'evitar que la ZAD degeneri en un gueto marginal, o que perisca per culpa de les seues contradiccions internes. Una "assemblea d'usos" es va formar al desembre de 2017 per a mediar en els conflictes interns derivats de pràctiques contraposades. La mateixa assemblea ha confeccionat una llista de delegats que representen als distints components de la resistència per a reunir-se amb els emissaris de l'Estat. Els delegats no poden prendre decisions, sinó que s'han de limitar a exposar el mandat de l'assemblea (un document que consta de sis punts). L'assemblea és la que decidix. Es demana, per exemple, l'amnistia per als amenaçats d'expropiació o expulsió per defensar el bocage, la permanència sense traves dels ocupants instal·lats per a participar en la lluita i la congelació de la compravenda de terres durant tres anys almenys, per a estalviar-se una privatització que aniria contra l'experiència col·lectiva. Tot per a llaurar-se un futur sense aeroport des d'una convivència respectuosa amb la diversitat de parers.

Les zadistes no s'obstinen massa a negociar; saben que naden contra corrent i que el que més els convé és mantindre l'enemic a distància, alleujar la pressió per a plantejar noves formes de convivència sobre el terreny més sòlides. No ignoren que les mobilitzacions no han acabat, que els problemes entre els ocupes segueixen ací, com per exemple, l'assumpte de la creació d'una entitat legal que represente al moviment; en fi, que l'equilibri intern és fràgil i la determinació de l'enemic, poderosa. Ahir sense

anar més lluny els gendarmes van desallotjar als ocupants del bosc Lejuc, que s'oposaven al projecte de soterrament de residus nuclears en Bure (Meuse). En canvi, el que ningú els podrà llevar ja és la demostració que es pot fer front a condicions adverses; que es pot concentrar forces suficients per a resistir i revertir el curs de les coses; en definitiva, que no es perd el temps lluitant, i que a vegades, fins i tot s'ix guanyant.

Visca la ZAD!
Per una societat lliure i autogestionada!

Miquel Amorós, 23 de febrer de 2018.

Notes:

- Font: *La victoria de la ZAD*.
- Video sobre la ZAD
- Vikipèdia sobre l'autor.
- Transcripció, traducció i edició per La Conquista del Panda finalitzada a l'agost de 2025.
- Els continguts de la versió en català de La Biblioteca Anarquista es troben sota llicència CC BY-NC-SA 4.0 per a la seua lliure descàrrega.
- En la mesura que oferim el nostre treball pel bé comú, creiem important crear també formes de col·laboració en la sostenibilitat d'aquest projecte autogestionari i alternatiu. Si t'agrada el nostre treball, considera fer un donatiu☒.

Amorós, Miquel
La Victòria de la ZAD
2018

La victoria de la ZAD

Transcripció, traducció i edició finalitzada a l'agost de 2025 per La Conquista del Panda, sota llicència
CC BY-NC-SA 4.0 per a la seua lliure descàrrega en diversos formats:

www.labibliotecaanarquista.cat